

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації **Савел'єва Андрія Сергійовича** на тему: «Формування в майбутніх фахівців з інформаційних технологій навичок роботи в команді в умовах диджиталізації освітнього процесу в закладах вищої освіти», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки

Публічну презентацію та обговорення результатів дисертаційної роботи здійснено на засідання кафедри педагогіки факультету педагогіки і психології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (протокол № 8 від 4 березня 2026р.).

Актуальність теми та її зв'язок з планами наукових робіт установи.

Стрімка диджиталізація сучасного суспільства, зумовлена глобальними технологічними трансформаціями та впровадженням інноваційних цифрових рішень у всі сфери життєдіяльності, суттєво змінює вимоги до професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій. В умовах розвитку цифрової економіки, поширення дистанційних форматів взаємодії, хмарних сервісів, гнучких методологій управління проєктами та розподілених команд зростає потреба не лише у високому рівні технічної компетентності в майбутніх фахівців з інформаційних технологій, а й у сформованих навичках ефективної командної роботи.

Освітній процес у закладах вищої освіти (ЗВО) також зазнає істотних змін під впливом цифрових технологій, тобто впроваджуються системи управління освітнім процесом, створюються онлайн-платформи, впроваджуються інструменти спільної роботи, оновлюються віртуальні середовища програмування, сервіси для колективного проєктування та комунікації. У цих умовах традиційні підходи до організації освітньої діяльності трансформуються, а взаємодія студентів все частіше відбувається у цифровому середовищі. Це актуалізує проблему цілеспрямованого формування в майбутніх фахівців з інформаційних технологій навичок командної взаємодії саме в умовах мовах диджиталізації освітнього процесу ЗВО.

Професійна діяльність фахівців з інформаційних технологій за своєю сутністю передбачає командну роботу, оскільки розробка програмного забезпечення, тестування, проєктування програмних систем, аналітика даних, кібербезпека реалізуються у складі міждисциплінарних і міжнародних команд. Ефективність роботи в команді, безумовно, залежить від рівня здатності майбутніх фахівців з інформаційних технологій до комунікації, кооперації, розподілу ролей, спільного прийняття рішень, вирішення конфліктів, відповідальності за спільний результат. Водночас практика професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційних

технологій у ЗВО переважно зосереджується на індивідуальних формах роботи та оцінюванні особистих досягнень здобувачів, що створює суперечність між вимогами ринку праці та реальним станом сформованості навичок роботи в команді в майбутніх фахівців з інформаційних технологій.

Більшій актуальності проблемі надає поширення дистанційного та змішаного навчання, що змінює характер комунікації між учасниками освітнього процесу. Робота в онлайн-командах потребує розвитку цифрової культури взаємодії, уміння використовувати інструменти спільної діяльності, дотримуватися етичних норм онлайн-спілкування, забезпечувати прозорість та координацію дій у віртуальному середовищі. Таким чином, формування навичок роботи в команді має здійснюватися з урахуванням специфіки цифрового освітнього середовища.

Дисертацію виконано згідно з темою науково-дослідної досліджень кафедри педагогіки Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у межах теми «Якість сучасної освіти: теорія, моніторинг, технології» (державний реєстраційний номер 0117U002854). Тему затверджено Вченою радою Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (протокол №11 від 31 травня 2024 р.).

Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації.

Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій. Основні результати дисертаційної роботи отримано автором самостійно.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційної роботи Савел'єва А.С. забезпечується використанням сучасних теоретичних і емпіричних методів дослідження, опрацюванням значного обсягу наукових джерел, методичних матеріалів. Достовірність отриманих результатів підтверджується їх теоретичним узагальненням, апробацією на наукових конференціях, публікаціями у фахових наукових виданнях, а також практичним впровадженням окремих положень дослідження. Це забезпечило проведення всебічного аналізу досліджуваної проблеми.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що *вперше* визначено, розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування навичок роботи в команді в майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах диджиталізації освітнього процесу в ЗВО, що передбачали цілеспрямоване залучення майбутніх фахівців з інформаційних технологій до нетворкінгу з метою формування стійкої мотивації до набуття навичок командної роботи в умовах диджиталізації; системне засвоєння знань організації, принципів та механізмів злагодженої роботи в команді в умовах диджиталізації; оволодіння

майбутніми фахівцями з інформаційних технологій навичками онлайн комунікації в команді через розв'язання цифрових кейсів; розроблено критерії, показники і рівні сформованості навичок роботи в команді в майбутніх фахівців з інформаційних технологій;

уточнено понятійно-категоріальний апарат, зокрема: поняття «диджиталізації освітнього процесу в ЗВО», «навички роботи в команді майбутніх фахівців з інформаційних технологій», структурні компоненти навичок роботи в команді такі, як мотиваційно-ціннісний, когнітивний та діяльнісно-комунікативний;

набули подальшого розвитку уявлення про інноваційні технології, форми та методи формування навичок роботи в команді в майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах диджиталізації освітнього процесу в ЗВО.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що в розроблено та впроваджено в освітній процес ЗВО: педагогічні умови формування навичок роботи в команді в майбутніх фахівців з інформаційних технологій галузі знань 12 Інформаційні технології, за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки; організація нетворкінгу в межах освітнього компоненту «Самоменеджмент» між здобувачами, викладачами та стейкхолдерами освітньо-професійної програми спеціальності 122 Комп'ютерні науки засобом відкритого доступу до освітнього порталу «Canvas», в межах якого були сформовані електронні портфоліо здобувачів; розроблення проєкту, який передбачав впровадження чат-бота для організації ефективного нетворкінгу між співробітниками ІТ компанії та клієнтами; підготовка групових доповідей здобувачів за певною тематикою, зокрема «Модель «Вікно Джохарі» в командній роботі майбутніх фахівців з ІТ-технологій», «Специфіка та особливості командної роботи над проєктами в ІТ-компанії» та ін.; впровадження тренінгових вправ в обов'язкові освітні компоненти; використання додаткового потенціалу позанавчальної роботи, зокрема запровадження практико-орієнтованих вебінарів з кібербезпеки «Кібербезпека: захист даних та інформаційних систем у сучасному світі»; банку стартапів «ІТ-LAB»; професійно-спрямованих кейсів; рольових ігор («Комунікативні стилі», «Стейкхолдери»).

Результати дослідження можуть бути **використані** в процесі фахової підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій першого (бакалаврського) рівня галузі знань 12 Інформаційні технології, за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки, за кваліфікацією бакалавр комп'ютерних наук, фахівець з інформаційних технологій, в умовах диджиталізації освітнього процесу в ЗВО задля формування в них навичок роботи в команді.

Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах опублікованих автором.

Основні положення та результати дисертаційної роботи висвітлені у 9 публікаціях автора: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 5 – збірниках апробаційного характеру.

Особистий внесок здобувача в роботах у співавторстві з Мамиченком С.А.: самостійно здійснено аналіз сучасного стану підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності; опрацьовано вітчизняні та зарубіжні наукові джерела з означеної проблематики; визначено основні тенденції, суперечності та проблеми професійної підготовки ІТ-фахівців; узагальнено підходи до формування професійної компетентності майбутніх спеціалістів; сформульовано висновки та пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу [1].

Список опублікованих праць за темою дисертації.

Наукові статті у фахових виданнях

1. Мамиченко С. А., Савел'єв А. С. (2024). Сучасний стан підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») № 11(45). С. 630-639. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11\(45\)-630-639](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-11(45)-630-639)

2. Савел'єв А. Диджиталізація суспільства як ключовий чинник розвитку сучасної системи вищої освіти. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2025. Т. 2. № 23. С. 130–143. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.23.2025.334908>

3. Савел'єв А. С. Навички роботи в команді в сучасному науковому психолого-педагогічному дискурсі. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 12(20). С. 704–715. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-12\(20\)-704-715](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-12(20)-704-715)

4. Савел'єв А. С. Специфіка організації роботи в команді майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах диджиталізації. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 1 (43), 2670–2683. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1\(43\)-2670-2682](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-1(43)-2670-2682)

Матеріали конференцій:

5. Савел'єв А. (2024). Командна діяльність у навчанні майбутніх фахівців з інформаційних технологій. *Формування і розвиток професійної культури фахівців у галузі освіти: виклики, наукові підходи, досвід* : матеріали Усеукр. наук.-практ. конф. (21 листопада 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 464-469.

6. Савел'єв А. Навички роботи в команді майбутніх фахівців з інформаційних технологій. *Наука та освіта в умовах воєнного часу* : матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, 18 жовтня 2024 р). Research Europe, 2024. С. 59–61.

7. Савел'єв А. Підготовка майбутніх фахівців з інформаційних технологій в умовах диджиталізації освітнього процесу. *Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця*

(НПК-2024) : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 5-6 грудня 2024 р.). Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2024. С. 118–120.

8. **Савел'єв А.** Дефіцит толерантної комунікації в майбутніх фахівців з інформаційних технологій. *Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві* : матер. Всеукраїнської наук. конф. (25–26 вересня 2025 р.). Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. С. 314–317.

9. **Савел'єв А. С.** Диджиталізація в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з інформаційних технологій. *Наука та освіта як основа людського прогресу* : матер. Міжнар. наук. конф. (Роттердам, Нідерланди, 6 грудня 2025 р.). С. 177–179.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, висновки, практичні результати дисертації представлено в доповідях на науково-практичних конференціях різного рівня: *міжнародних* – «Наука та освіта в умовах воєнного часу» (м. Дніпро, 2024); «Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця» (м. Суми, 2024); «Освіта в сучасних викликах» (м. Полтава, 2025); «Science and Education as the Basis of Human Progress» (м. Роттердам, 2025); *всеукраїнських* – науково-практична конференція Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України за 2024 рік «Психолого-педагогічний супровід професійного розвитку суб'єктів педагогічної освіти і освіти дорослих в сучасних реаліях України» (Київ, 2025); «Початкова школа в новій освітній реальності: традиції й інновації, проблеми й перспективи» (м. Лубни, 2025); «Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві» (Запоріжжя, 2025).

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота А.С. Савел'єва «Формування в майбутніх фахівців з інформаційних технологій навичок роботи в команді в умовах диджиталізації освітнього процесу в ЗВО» повністю відповідає спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано грамотною українською мовою, стиль викладання матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

ВИСНОВОК:

1. Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Савел'єва Андрія Сергійовича на тему «Формування в майбутніх фахівців з інформаційних технологій навичок роботи в команді в умовах диджиталізації освітнього процесу в закладах вищої освіти» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних і практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

2. Дисертація за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п. 6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

3. Рекомендувати вченій раді ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розглянути склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради – ШЕХАВЦОВА Світлана Олександрівна, д-р пед. наук, професор, професор кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензенти – БАДЕР Світлана Олександрівна, д-р. пед. наук, професор, професор кафедри розвитку дитини раннього й дошкільного віку, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; МОРДОВЦЕВА Наталія Валеріївна, канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри початкової освіти, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Опоненти – ЖЕЛАНОВА Вікторія В'ячеславівна, д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка; ПРОКОПЕНКО Альона Олександрівна, д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри математики та фізики, КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

4. Дисертація Савел'єва Андрія Сергійовича на тему «Формування в майбутніх фахівців з інформаційних технологій навичок роботи в команді в умовах диджиталізації освітнього процесу в закладах вищої освіти» може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки у разовій спеціалізованій вченій раді.

Голова засідання:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри педагогіки факультету
педагогіки і психології ДЗ ЛНУ
імені Тараса Шевченка

Людмила БУТЕНКО

Підпис *Людмила Бутенко*
Засвідчую
Начальник відділу кадрів *Людмила Бутенко*
ДЗ "Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка"

